

MOOC14/8/3/7

Coevoet, Arnoldus

Arnoldus Coevoet

1738

Brief 1

Mijn waarde seer bemende en geliefde broer en siester

Mijn seer geliefde broer nademaalen ik UE laten toeweten dat door Goedes genade en baarmhartigheid nog gezond sij. Hoopende God sal sijn seege en baarmhertigheid altijd over mij seun laten en ik sal mijne God seer looven en danken ek hoopende dat mijn hartilijke seer geliefde broer ook nog wel gezond sijn en leeven.

Weenschen dat God alletijd sijne genade en sijne barmhertigheid over mijn geliefde broer laten mogen en **Mari** sij ook gezond maar sus **Harora** die is tot der dood toe siek geweest maar nu is sij weer gezondt van herte haar een been die is dickt opgeswoelle haare faamiilie die sijn al gezond en haare moeties kindere sijn ook gezond de een kiend die is overleede de klijnste UE briefie en daartoe gesonde al ontvange naamelijk een teijgen hond en een mand met 7 pottie en een sloop met saalie 2 kassie voor sus **Haanoora** waarvoor wij alle met veel pleesier en blijdschap ontfangen hebt wij blijft UE ten hogsten dankbaar ik hebbe mijn selft verheegt vanweegen UE hanteijken te mooge sien ik wel hoopen dat de goede God sijn geeft en genaede wilt over UE doen neerder daalen daar het staat segt de heer God laat de kinderen tot mijn koomen want haare komt de bloffteniesse toe

Om UE te doen weeten **mijn liefiebroer** als dat ik koelier ben van mijn heer **Rouwennoft** in dienst de EEd: komt de heer te weeten ik wend 7 rix: per maand en de frijje kost en kleere ik ben nie al 7 maand bij hem geweest als koelier ik send een packie met 7 stickt lunne en een stick gekepert voor 7: roex: de brienger deses packie genamt **Schoeman**, cok van de heer Commendeer van de suijken scheepen gelieft daar ook na te vernumen of hij dat wel ontfange heb of niet. Zo wilde dan hiermeede verhoope als dat UE zyne selve suld verwaardigen op deses mejne beede te sulle beantwoorde gien meede sullen afbreekede bevelen UE in de genaedig beschermming des al der drie eenige Gods die alles geschaapen heeft ende nog onderheid door sijne lieven soo onsen heijland en [.....]

Brief 2

Waarde **Rabecka**

Kan niet nalaatte om UE bekent te maken als dat Broer **Pieter** is getrouwt aan een juff:r **Volkuijle** die tot Amersfoort woont. Hij is van dese paase den 9 April getrouwt. De Juff:r most bij hem in de kraam soo dat hij al een braave jonge soon heeft. Wij benne blij dat wij van hem verlost sijn. Hij heeft ons veel verdriet en hartseer aangedaan en alles op verteert dat wij hebbe soo dat wij nu bij buijde binnes-huijs op kaamers woone. Denkt eens of het ons niet hart valt dat wij in soo een staat binne geen vrinde en sien na ons om soo dat wij levende doot benne. Hij heeft groot berou van t geen hij hem betere sal dat God de Heer wil geve op dat wij van hem nogh vruerde mag beleve. Hy woont bij haar vader tot Amersfoort die is een wijnkooper die sal hem dat leere. Moeder wort out en is seer swack en wij benne seer melancoliek dogh niet sonder rede hier mede sal ik afbreken en UE bevole te hebbe in de bewaringe des Alderhoogste die UE wil verlene een langduerige gezondheid.

Sal ik blijve

Waarde Rabecka, UE **genegenen Nonje****Anna Maria van Thiel**

Soo UE aan mijn of aan mijn broer schrijft soo is het op schrift. Mijn heer **Fransois** van Naame woont op het West Indieshuijs op de Singel om te behandige aan **Juffr: Van Thiel** dan sal het wel bestelt worde segget aan Juffr: **Heijns** ook soo komt de tijding dat de scheepe sou versoeke de groetenisse te doen aan Juffr: **Heijns** en maakt het die bekent van broer dat hij is getrouwt. Moeder laat haar en UE ook groete en ook aan UE man.

Brief 3

Batavia **1729**, den 29 Sep:rMijn waarde broer **Arnoldes Coefoet**

Ik laat UE by dese weeten de staat van mijn gezondheid die tot nog toe seer wel is. Ik verhoopende 't selven van UE lieden te moogen hooren. Waart het aandere het sal mijn van herten leed zijn en tot mijn ziel berouwen. Ik doen UE bij dese weeten als dat ik UE briefie wel ontfange heeft. Beneven de toe gesonde goedere een

mant met saad uijt hande van Capitijn Flesser bestaan in 39 sackis en een halfaam met gedroogt vrigten uijt handen van Capietijn Commers en uijt handen van Toelij een fatie met appele in water beleijd en het sakkie met raasijne aan Siesie Arora van Batavia en dat sackie met rasijne en de brieft van meester Jan die is nog bij mijn. Ik heb na de Snis Owralle gesogt. Ik kaan hem niet krijge. De een segt dat hij dood is en de andere segt dat hij na Siena is gefaren. Een pottie met gesnipper cupeer komfeijte waar van ik UE ten hoogsten dank baar blijven voor al gesunde goeder en Siesie Arora van Batavia. Laate UE ook bedanken voor de toegesonde goedere. UE bekomme een stuckt gesteeckt tweed gekeeper bocke, een voor de Johanna een voor Stijntie en drie sleok UE lenne een daar van voor broer Andries Morgh ik en kaan UE ludi nu niet meer sturre want dat is wat slegt op Batavia UE sal ontfangen uijt hande van den opperstuerman Jan Kraenenborgh die met ons is uijt gekommen op het schip de Elusabedt voor onder sturmaan dat packie is gemerkt A:C: ik afbreeken en bevele UE in de hande des alder hoogsten God

J:s Morgh, van de Caap de Goede Hoop

d' groeten UE van al de goede vriende van mijn Jan Morg en van suster Arora van Batavia en van Maria Langen Bergh van de Caap.

Hier onse Coetie van Bele huer naa Batavia.

Brief 4

Batavia de 13 8:ber 1733

Lieve Broeder

UE aangenaam letteren niet gedateert is mij d: 2 Junij 1733 wel ter hand gesteld wer uijt met veel plesier uwen goeden welstand vernamen, mij belangende dient tot advisatie dat nog wel en gezond leeve t welk UE al eerder soude hebben ge notificeert maar heeft mij aan occasie gebrook: en ter wijl buijten vermoeden gelijk het geseijd was het rijs schip met de retour scheepen gelijk gaan soude en komt eerder te zijlen, zoo dat het begeerde so schielijk niet komen klaar krijgen om met ditto occasie te senden soo dat het met de eerste afgaande scheepen volgen sal.

Verder dient dat een kleijn mantje segge soo kleijn dat het wel niet veel kleinder mag te vinden zijn ontfangen hebbe /:meene klijne euijen:/ wer onder hondert wittte zullen geweest zijn maar hebbe geene eene gesien veel minder ontfangen maar het tuijn zaat hebbe in 2 partijtjes regtig bekomen nog een doosje met witt jaaren ontfangen als het wat vijner van drat was geweest hadde konnen dienstig weesen.

Dat UE van plancken en balken schrijft sulx is on mooglijk want de menschen willen hier naasten bij jeene 2 a 3 katjes thee met neemen wes halven mij hier in geliefte te exuseeren.

Ook pretendeert UE: eenen tuinier jongen zij kosten hier 't a 500 ja 600 rijd: soo dat mij sulx ook niet moogh: UE te voldoen maar soo sig eenige occasie presenteert ik sal mijn uijterstes doen.

Anders dient dat wij hier nog in eene goeden staat leeven want juffrouw Schavoone is getrouwt met mijn heer Van Meuen en sullen met deese scheepen repatrieeren, als versoek an Dik Susanna sulx bekent te maaken want zij spreken dikwils van haar en kan haar luijden aan de Caap waar neemen, nonne Beltje van Aaken is getrouwt met den heer ondercoop:n Adrian Willijns insgelijk Antje van Beemond met eene onder koopman mijn heer Loote fiscaal op Samarang insgelijk de jonge Schavoone get: met jonge Moll, hij is hier coopman en winkelier belangende mijn heer Roggen Hoff is twee oppercoppon in't Casteel mijn juffrouw is nu voor twee maanden als den 11 Aug: deeses jaares in de heer ontslaape soo dat wij nu in de rouw zijn.

Insgelijk soo ben verwondert dat UE: mij diet geheele jaar niet meer als 2 brieve geschreeve daar dog de geleegenheijten soo meenigvuldig ook hebbe met groot verlangen naar neeff Kootje gewagt want hier komt geen een schip off ik vraag en verlang naar hen als uwe van gedagten zijt om hen te senden soo daet het met den eersten.

Lieve broeder UE: vergeet mij insgelijk van een halff aan wijn te sturre want ik ver teer hier naasten bij daagelijks een en schelling om waater voor gelijke warde hebt uwe den wijn soo dat als ik tegen het waater den wijn hadde mij de onkosten gelijk souden zijn en hoe dikwils soude ik den kouwe schaal van seten kunnen en UE: wil het graag met dank betaalen.

Versoek mij een 1/2 aam off te meer Caapse haarders off masbangertjes te sturren en andere provisie als Capse gedroogde vrigten en onder allen een anker met groene appelen en peeren in waater geleijt glijk ik voor 4 jaren een 1/2 anker bekomen hebben - ook eenige canarie voogels en witte voogel strause pluijmen wat het komt te kosten wil UE: met dank betaalen en kont verseekert zijn dat het liever dubbelt als enkel zal zoeken te vergelden bij den bringer deeses eene schippers jongen wer van den haar met de eerste occasie volgens sal sturre UE: eene thee bus met thee beij de welk eene voet int vierkant wensche het met gezondheid te consemereen de vlees is in swart leijwaat in geballeert en gem:t A:K: voort het ooverige laaten uw alle goede vriden de gebietenis doen en in spetie Leander sijne vrouw en dogter Anthoni en sijne vrouw ook sus Marij

en haar huysgenooten en ik om arme en in gedagte en kusse u neffens uwe vrouw en kinderen duysent maal uwe getrouw broeder

Brief 5

Batavia

Seer waarde broeder

Ik vinde mij ten uijtersten verplicht op u seer lieve en aangename letteren ontfangen den 1 December om die op en seer nederige wijze te beantwoorde waar uyt ook met een ongeloovelyke vreugde verstaan hebbe u welvaarende gesentheid als mede die goedertierende mildadigheyd van die edeleer Sontein om u uijt die harde slavernij en soo een vrije staat te setten in de welke ik hoope u de almachtige God nooit sal verlaaten maar u altijd van Syn milde hand zal mede delen waarde broeder wy sullen de redens niet lang uijtbrijden dewyl de tijd ons het niet toe en laten UE: hebt mijn versogt om UE: mijn ouderdom te schryven het welk om je die waarheid te seggen met vast en weet maar na mijn reekening soo moet ik soo een negen en twintig of dertig jaaren oud sijn maar ik ben van myn heer Kalde gedoopt en myn naam is Maria Magdalena in boorling van Van den Brink, waarde broeder hier mede besluijte ik dese naar groetenis van mijn en Jan die nog redelyk gesont en hij gaat nu verhuysen op de Kaymans gragt dog het is beter da UE: syne breife aan mijn adriseert.

Seer waarde broeder

UE: lievhebbende suster en genegene dienaes

Maria Magdalena Langeberg

Batavia, den 25 December ano 1731

P: Versoeke UE: om wat fyn Hollands garen soo fijn als het maar te bekome is om kante te werke susje Pieterrella sal het wel wete wat hier getroken is doet haar ook de groetenis en ook aan Diana en kust se beyde voor myn.

Brief 6

Waarde Rabecka

Hebbe UE: brieve van den 25 Januarij 1730 en het packie van Jan de Heere wel ontfange, blijve UE: van harte dankbaar vor die moie sis, Cornelis en Jan de Heere die segge, als dat UE: soo goet doende is, maar UE: most de moeder van haar wat stuerre, die is bedroeft van dat UE: haar vergeet, Cornelis is getrouwt aan een naaster sij segge als dat UE: soo dik en vet is dat wij UE: niet kenne en sou, moeder is soo doot maager geworden het is niet van vruemde maar van droefheijt, sy word swack en oud, hier nevens bekomt UE:s ses elle kant tot een mus voor UE: gelieft dat in dank aan te nemen, al is het wat gering, het is onder juff. Heijns haar goed berustende, hier mede besluijtende en UE: bevolen te hebbe in de bewaringh des Alderhoogste, die UE: wil verlene een lang durige gezondheid, wat belangt de onse is God dank nu weer redelyk - Moeder is swack en siekelyk, die doet UE: van harte groete, en wense UE: gezondheid. Sal ik blijve

Waarde Rabecka, UE genege nonje

Anna Maria van Thiel

Amsterdam, den 6 Meij 1731

De groetenisse van broer Pieter, met haast

Brief 7

Broeder Koevoedt

Dese eenlijk dienende tot gelij en teregt brengen van een aam arack met den hoogbootsman van het schip de Langeroode, genaamt Jan Kopenhage, verder sullen mij verbinden van mijne andere brieven die UE: in cargo sulle schryven, en verbleijven naar groete

UE: d: w: broeder

Batavia, den 23: September 1732

Brief 8

Cabo de Goede Hoop

Aan Mons:r Arnoldus Koevoet en juff:r Anna Rebecca

Waarde van harten liefhebbende broeder en suster

UE:e aangename letteren, van den 24: October, des gepasseerde jaar 1731, is mij den 26: Januarij, deses jaar, door UE:e geweest meester, in persoon behandigt en uijt deselve gesien, en van den brenger verstaan, UE:e en UE:e hujsvrouw goede gezondheid, hoope en wensche, dat het noch veele reex jaaren, mogen continueeren, ende wat UE:e huwelijck aangaat, wensche als dat den almogende God, UEd:e wilde zeegen, en met veele plaijsier, en genoeg van UEd:e wilde toe schicken.

Betrefens van mij heb den hemel te danken voor zijn genade, want zijnde noch, in goede gezondheid.

UEd:e verkreegen vrijdom of burgerschap, wensche dat God u in deselve wilde zeegen, en u met genoeg, mochten generen beneven andere burgeren.

Het ongeluk UEd:e overgekomen, met het overleijden van UEd:e lieve dochter **Christina**, hoope dat UEd:e u selve daar in zult getroost hebbe, vermits den wech der aller vleesschen is; en weij huer ook niet moete misgunnen, het geluk en vreugde, die zeij is genietende, namelijk het eeuwige hemel reijck.

De recomandaci van UEd:e aan den brengen van UEd:e brief aan mijn, zule niet mankueeren, volgens UEd:e versoeck, ten allen teijden, daar het doenleijk is, te sulle betoonen. Maar nademaal UEd:e mijn bestraft over het kwalijck doen van sulx, oordeelt of ik niet meer reedens heeft, om het aan U: te doen, vermits niet alleenig van die eene, maar noch van een ander, die mijn bewust is, met de selve munten betaald heeft, maar doch in tegendeel, draacht ick geen haat, en vergeven het u, uijt gront mijns herten, hoope dat God u ook mocht vergeeven; en in verwachting deser soo betuijge mijn Gert grondige groeten aan UEd:s en naar UEd:s noch in de bescherming Godes bevoelen te hebbe; zoo verblijven

Waarde en g'eerde broeder en suster

UEd:s d: w: en genegen **broeder**

Batavia, 10: Februarij 1732

P: S: Van het jaar niets beij der hand heeft, zoo zende u een rock, met versoeck, zoo u deselve niet wilde of kan dragen, zoo heeft het aan broer Andris

Ik heb een brief aan **Poules Roer** en aan baas **Andris Putter** in de Com: tuijn geschreven wild soe goed sijn en verneemt daar rijs na ik sal UE wederom dijsend maal verpligt ten sijn.

De rock die ik UE sturt is te bekommen iijt hande van mons:r **Veenwal**

Brief 8

Waarde en seer hooggeagte broer

U seer aangenaame letteren van den 8 Augustus jongst leden hebben seer wel ontfangen dog met veel leedweesen verstaan UE: droevig verlies van U dogterje **Cristijntie** het welk myn seer leed is; dog voor soo ver als het haar aan gaat soo is se voor haar selve gelukkig, en wy moet ten ons daar mee getroosten want het den wille goodes is, waarde en seer gelievde broede het is myn nog seer liev dat ik nog na u goede staat van gesontheit heb konnen vernemen den hemel geeft dat het lang mag continueeren. Ik ben nevens **Jan** nog in een reedelijke staat van gesontheit. Ik heb drie kanari vogels ontfangen hoe wel gy my van vijf geschreven hebt en syn ook maar alle drie wijfjes en het saat is in een vles geweest die nog niet volwas, de vogels die heb ik besteld aan **Pieternela van Enias** met de selve persoone sende ik UE: een packje voor **Diane**. Ik hoop dat UE deselve wel en met gesontheyd zal ontfange. Ik versoek broer soo UE: myn wat gelievt te sende soo stur[...] my wat gedroogde kreefte of pekelaaring. Hier mede sal ik besluijte en bevele UE: onden bescherming van den alderhoogste nog maals versoekende om myn doop brief.

Adue

Soent u kind rys voor myn

UE genegene dienaers en liefhebbende suster

Het is myn seer leed dat ik sulke dingen ben ter ooren gekomen namentlijk van dese drei jongens die geraberaakt soude syn dat sulke leugens syn als ik nog ooit gehoort heb maar terwijl ik hoor dat se u wel andere leugens toe brengen soo verwondere ik my daar soo niet over myn pen in laat my niet meer toe te schrijven om dat se wat schlegt word weest dan nogmaal gegroet van myn en **Jan** en al die maar kennis aan u hebben aan broers en suster **Bella**.

Nogmaal, Adieu broer.

UEd:e

Dokument 1

1/2 dousijn paar ploegen in soort
een voor ploeg met eijser beslag
een half dousijn paar oijiven in zijn soort
een paar craal ajief in zijn soort
een half dousijn holletjes en routjes in zijn soort
een half dousijn steekbijtels in sijn soort
2 dousijn schaafbytels in sijn soort van elke soort bijtels, een schaft daar bij
een dousyn formoortjes in sijn soort
een dousyn gusjes in sijn soort
2 dousijn booren in sijn soort
1/2 dousijn avogaars in zijn soort
2 ijsere suiiver schaaf waar onder een stijle
1/2 dousijn opgemaakte span blade in sijn soort
1/2 dousyn sagen in drie soorten
2 fineer blaaden
1 dozijn fijle in zijn zoort, platte drie kante en regte driekante
1 half dosijn raspe in zijn zoort
1 koopere schenk ketel met zijn of een comvoor
1 sulver snuijf tobacqs dooz
1/2 dizijn gemaakte tasse tot beugels en
een dozijn prinse kamme groffe in sijne

Versoek op de deksel van de doos, de wapen van dat singenet te late graveer, met nog mooie lofwerk.

Mijn genegen versoek is mede zoo in u vermogen is niet te mankere mijn dese bovenstaande goedere mede te brengen - zal mijn pligte zal ik blijve UE: genegen vriend en dienaar.

Brief 9

Waerde Broeder

Deses sulle alleenlijk diene om UE:e bekent te maken als dat voor U een rolle damast, en een packie met 2 p:s soesis, in handen van Piter van Rijk, zeijlmaker, bescheijden op het schip Prattenburgh en voor broer Andris, mede een packie met 2 p:s in handen van Jan Derijn jonge van schipper Almis, bescheijden op het schip de Vis op dat beij naelatig van den bestelder UEd:e zulle konnen pretensie maken.

Verbleijven, UEd:e broer

Batavia, den 8: October 1731

ontfangen den 5 Jann: 1732

Brief 10

Batavia, den 27 8:ber 1733

Waerde Broeder Arnold:s Koefoet

Ik hebbe all voor veele maanden de hoop gehad van eenige letteren op mijn voor een jaar aan UE: aff gelaatene toe schreft waardig mij te maaken en mij oover uwen welstand te verblijden maar hebbe mijnen wensch niet langer offwagten konnen, mijn der halven weeder om de vrijpostigheit genoomen van UE: hier mede ten tweeden op te wagten met hoope tot God UE: deeses neffens uwe lieve huijsvrouw lieve kinderen en verdere familie wel en gezond mag. Voor v[.....]den wat mij nog belangend soo leeve God sij geloofft nog in eenen gesonden staten en met onser verdere huisgenooten stat het ook nog wel.

Verder dient dat UE: voor uwe lieffe huijsvrouw van den bringer deeses te ontfang hebben s sacke gem:t A:K: werinnen 17 lb borre borre aen den ontfang sal niet twijffelen en versoeckt dat uwe beminde dit wijnige niet mag versmaaden. Ik soude nog wel iets anders gestuurt hebben maar het is ser beswaarlijk om weg te bekomen, maar sal bij andere occasie mijn best doen, als UE: occas: hebt soo versoek wat van het aller vijnesste kante gaaren te sturen en wat sardijne en peekel haaring mij sal daar meede groote vrundschap geschieden en wat het mogte konnen te kosten 't selve sal op eene aandere aart zoeken met dank te vergoeden.

Ik hadde UE: wel eenig nuws willen schrijven maar terwijl mij Jan geseid heeft heij suleks met het rijs schip gedaan soo hebben sulxs onnoodig gedagt, anders leeft Jan nog gezond soo als ik alletijt presumeert hebbe hij soude onttouwen raaken maar soo ik van hen vernoomen soo is hij seer geneegen voor zijn vaaderland dat als hij niet sijn regt portuur vind heij eijndelijk sal de Caap societie. Tijd sal sulx leeren.

Heij laet UEd:e neffens alle goede vrunden hartelijk de groetenis doen ook heeft Jan met het Schip d' **Spirengs** voor broeder **Andries** door **Jacob Swarts** een packje werin 12 lb borre borrij en 1 packje met 1000 bouckes in gesonden t welk hij versoekt te moogen behandigen.

Voor het oovrige soo versoeke om eene kleijne andword neffens hartijh: groetenis aan UE: en alle goede vrunden beveele UE: saamentlijk den Almoogende God en ben

Seer warde broeder

UE: d:w: dienaressse

Maria Langenberg

Brief 11

Batavia, ano 1729

Seer geliefde broer

Ik en kan niet maakeeren om mij broer lief te schrijven als dat ik God dank noch gezond ben en ook gehoor heeft dat broer en sister ook nog met gezondheid contiweeren waar over weij den al moggende God niet genoeg voor bidden en dankken voor silken genaden an ons verleenen en ook heeft gehoord tot mijn leed weesen als dat mijn heer aan den bloed spiick is en gekreegen den 21 Feb: op Sondag morgte in agter middag moest mijn heer geprek hebben. Ik heb mij leeft geen meens so sie bloeije als mijn heer gedaan heeft so goeds moeds gelijk je een schaap de keel af snijd dat 3 daage nog niet van ontslaagen.

Juff:r van Beenen is op Batavia gekoomen den 6 Feb:en al gezond maar een baars jonge is onder weege overleeden en **Kaarel** heeft de jigt in de been gekreegen. Sijn beijde been is heel dik opgeswollen maar broer lief gelieft mij een halffaam wijn te stieren voor mijn reekenen want de wijn hier is niet te krijgen en voor naamelijkt **Constansie** wijn dat hier 8 rigdaalder gel bij **Jan Klijn** de halffam. Dat kan ik op Batavi een carbas voor tien r: verkopen. Nog niet kane krijgen voor dat gel: broer lief een akoort te maaken met een partij jonge gasten om wat geld bij een te maake met een stik of 4 om de man een paar r: die geen die van genegen is om van dat goed te hebben daar **Corstoffel Stensz** een rock van heeft dat is hier te krije of sien dat broer met **Jan Klijne** een aakoort kaan maaken om een halffaam wijn voor mijn reekene. Ik sal hem sende wat hem gelieft te pretendere stof of sies of gestrekt goed daar hij dan gelieff van geden te sijn dat hij gelieft maar te schrijven hier meede breek ik af en wensn UE: lieden hondert dijsint goede nagt riest van mij en van **Mari Langh en Bergl** van de Caap aan alle onse familie grood en klijn en ook hondert dijsind goede nagt riest aan sister

den 24 Feb: anno 1729

Brief 12

Cabo de Goede Hoop

Aan Arnoldus Koevoed

Eerwaarde en beminde broer

Ed:e misiven beneven alle het geene in de misiven sijn vermelt, is mijn alles wel ter hand gestelt, waar voor ik UEd:e dankbaer blijven, en mede met blijdschap verstaen dat UEd:e beneven alle vamilien in een welvarende gezondheid noch zeijnde, hoope en wenschen dat den almagtigen hemelschen Vader UEd:e en allen vamilien in dien staedt van dien onwaerdeerlijken schad, moge laten veele reeds van jaaren continueren, aan haende van ons sijn mede in een gewensten staad UEd:e bekomt beijde ses uijt handen van den seijlmaker **Piter van Rijk** bescheijden op het schip **Prattenburgh** een rolle gebloemde damast lang 19 ellen en 2 p:s gestreepte soesis in een packie benaeijt, en voor broer **Andris** zijnder op het schip de **Vis**, mede een packie met 2 p:s soesis, in hande van **Jan de Rijn** jonge van shipp: Alm, hetwelk hoope dat dese vrunden UEd:e wel en nae behooren sult transporteren.

Verders geen nieuws hebbe dat schrijvenswaardig sijn zulle dan hiermede afbreken, en bekorten, onder toewensing aen UEd:e alle den zegen des jongen Tobias, en verbleijven naer onse nedrige dienst aanbieding aen UEd:e alle en van ons gegroet zijnde, als mede aan alle ons en UEd:e goede vrunden en bekende

Waerde en genegen broer

UEd:e d: w: dienaar en broer tot der dood

Batavia, den 5: 8:ber a:o 1731

Brief 13

Cabo de Goede Hoop

Aan mons:r **Arnoldus Koevoed** en **beminde huijsvrouw**

Hoogwaarde broeder en suster

UEd:s afgesonden dato 10: Junij deses jaar hebbe mij ontwaard u goede welvarende, hoope dat het lange morgen blijven continueeren, en ook u huijsvrouw onpasseleijkheid, maar verbleijd dat sij jegens woordigh hoop ik gesont sult zijn door Goodes zegen, wensche dat God u voor zulke toevallen wilde bewaaren; mij aan gaande bevinde in een redelijken staat.

Wat het hoopen van een jonge aangaat hebbe UE: beantwoord, op de voorige misive, echter segge UE: noch, dat sulke jonges alhier zeer veele in waardeij zeijn; verders addresseren mij in mijne voorige schrijvens, en verblijven naar UEd:s alle hartgrondige gehroet te hebben.

UEd:s d:w: dienaer en broeder

Batavia, den 10 October 1732

Brief 14

Waerde broeder

UEd:e hebbe te pretendeeren, van Piter van Rijk, een rolle damas, lang 19 ellen, en een packie waer in 2 p:s soesis, en voor broer Andris, mede een packie met 2 p:s soesis, in hande van Jan de Rijn, jonge van schipp: Almis, bescheijden op het schip de **Vis** en booven genoemde Van Rijk, zijnde bescheijden op het schip **Prattenburgh** voor zeijlmaker, op dat UEd:s bij mankument van bestellen soude konnen pretenderen, maer doch niet hoopende dat het zulx zoude gebeuren, verbleijven.

UE: broer

Batavia, den 8: 8:ber 1731

Brief 15

Cabo de Goede Hoop

Aan d' E: Arnoldus Koevoed en beminde huijsvrouw

Seer beminde broeder en suster

UEd:e misive dato 16 Februarij deses jaar is mij op den 22 Junij beneven het toegesonden wel ter hand gekomen, en dese tot beantwoording dienende van het selve, want aangesien dat den almogende God UEd:e beneven u beminde huijsvrouw en vamilien noch in redelijken staat heeft bewaart hoope dat den gever aller UEd:s noch veele reex jaaren mogen laten gedueren; wat mij belangt bevinde ook in deselve staat van goedgesondheijt; als mede betuijgen en zegge UEd:s danck voor het toegesonden en tot recompens van het selvige, bekomt UEd:e uijt handen van den hoogbootsman Jan Kopenhage, bescheijden op het schip **Langeroode** een aam keurlijke arack, volgens UEd:e versoeck.

Het versoecte commissie van UEd:e wehens het hoopen van een jonge die het timmeren recht in den grond verstaat kan ik UEd:e niet beschicken, over mits d:o soorten van slafen, alhier op een hoogen preijs is, en ten minsten wel 250 a 260 en ook 300 rd:s kosten, daarom mijn het onmogelijk is UEd:e versoeck te konnen volbrengen; verhoope dat UEd:e mij het zelve niet geliefden qualijk te houden, wat het versoeck van UEd:e vrouw belangt zulle met de aanstaande retourscheepen deselve toe zenden.

Hier mede afbreken naar UEd:e beneven vrouw en vamilien in Godes bescherminge bevoolen en van mij u alle gegroet te hebben; zoo verblijven dien ik bent.

Waarde en g'eerde broeder en suster

UEd:s van harten toegenegen broeder

Batavia, den 28 September 1732

met Mosis Mareus hier op geantw.: den 8 Julij 1733.

Brief 16

Duplicaat

Cabo de Goede Hoop

Aen M Juff:w Anna Rebecca van Bengale

M Juff:w en seer g' agte vrindinne

Met de behoude aancomst van 't schip [Linschoten](#) alhier is mij door den manhafte schipper Kemp besteld geworden UE: aangename missive van den [.....] deses jaars, benevens de daarbij gehorende half aam met kool en een mudde bonen, voor de toesending van 't een en ander doen ik en mijn huijsvrouw onse hert grondige dancksegginge bij desen, en zullen het gesondene op UE: gezondheid verconsumeeren voorts was mijn ook seer lief in gem: UE: brief te sien UE: goede gezondheid tot welkers continuatie den almogende God werd gebeden te willen verlenen sijnen dierbaren zegenen; intusschen bekomt UE: in handen van den boeckhouder op 't schip [Knapenburg](#) de heer Burghard Brand tot een recompens en onderhoudinge onser vrindschap van packje verzegelt en gemerkt A:R: waarin te vinden zijn een stuk fijn lijnwaat of guinees en twaalf stx: neusdoecken, so als ik bij dese gelegenth:d heb kunnen bemagtigen niet twijfelend of gem: packje zal wel besteld worden bij behoude arrive van voorz: bodem met vrundelijk versoeck gem: kleijnigheden in danck gewone t' acceptereen en mijn bij bequame occagie nu en dan met eenige Caapse verversing, so als UE: meermaals gedaan heeft te gerieven; voor 't verdere weet ik niet wat of aldaar te bekomen is, egter stelle in UE: welgevallen so als ik mede van mijn kant niet kan manqueren UE: telkens na haare begeerte wat fraaijs en aangenaams van dese gewesten toe te senden.

Hier mede afbrekende bevele UE: in de genadige bewaringe van God almagtig en blijve naar hertinnerlijke groete soo van mijn als van mijn huijsvrouw mitsg:s kinderen.

M' juff en seer g' agte vrindinne

UE ten dienst genegen dienaar en vrind

Colomo, den 30:e November A:o 1728

1 sak gem:t R: C: waar in is gedroogde salie, wat witte boone, erte, appele nevens een halfaam kool.

[.....] wit gare met al mijn haard[.....] E:s jaars, wel het eene of [.....] andere over stuere maar [.....] nu als ijt imand [.....] 't wil over voere of het is [.....] groove moeijsse en half smeekend etc:

Den bringer deses is Jan Pieters, schieman op 't schip 't [Huijs Assenberg](#).

Versoeke om wat gedroogd gemb:r, 1 stuk vijn wit linne als ik ontfangen heb

den 5 Augustus a:o 1729

Brief 17

Waarde Rebecca

UE: brief van den 25 Januarij deses jaars is mij benevens 't stukje gestreept tot hembtrocken ik wensse wel dat UE: mijn lieven een stuckje fijn neteldoek in de plaats had gesteuert also ik UE daar diversse malen overgeschreven heb, UE schrijft te mogen weten of ik nog geen comptoir heb, ik ben tegenwoordig bij neeff Vilekens tot zo lange als er een beter occasie mogt opkomen, neeff Vilekens zijn vrouw is tegenwoordig al een jaar doot geweest so dat hij nu weduenaar is, hier mede afbrekende en den Ed: bevolen in de protextie des Alderhoogsten, die UE: wil verleenen een langdurige gesontheit zal ik blyve.

Waarde Rebecca

UE: genegene

Amsterdam, den 25 Octob: 1730

De bringer deses is een goede kennis van mij die mede dikwels by neeff Vilekens heeft gekomen so UE: hem wat goet kan doen sult my verpligten.

Brief 18

origineel

Cabo de Goede Hoop

Aan M'juff:w Anna Rebecca van Bengale

M'juff:w en seer g' agte vrindinne

Met de behoude aancomsten van de scheepen [Assenberg](#) en 't [Hof niet altijd Winter](#) alhier, zijn mij door de mons:r Pieter van den Oever en Jan Pietersz besteld geworden, te weten; van de eerste: een halve aam met

cool en van de laatstgenoemde een sak, waarin bevonden witte bonen, erten, appelen en sali; voor de toesending van 't een en ander betuijge ik mijne hertgrondige danck bij desen, zal het gesondene op UE: gezondheid verconsumeeren; voorts was mijn ook seer lief in gem: UE: brieven te sien haar E: goede gezondheid tot welkers continuatie den almogende God gebeden werd te willen verlenen Zijne milderijke zegen; intusschen bekomt UE: in handen van den e: G'orge van Wend boeckhouder op 't schip [Rijsdorp](#) tot een recompens en continueering onser vrinschap een packje verzegelt en gemerkt A: R: waarinne te vinden zijn een stuk fijn lijnwaat of gunees mitsgaders agt stx: neusdoeken, en zo veel gedroogde gember als ik bij dese gelegenheid heb kunnen bemagtigen niet twijffelen die of gem: packje zal wel besteld worden bij behoude arrive van voorsz: bodem met vrindelijk versoeck gem: kleynigheden in danck gelieve t' acceptren en mijn bij bequamen occagie, nu en dan met eenige Caapse verversing zo als UE: meermaals gedaan heeft te gerieven, voor 't overige weet ik niet wat of aldaar meer te bekom is, egter stelle in UE: welgevallen, dog ik neem de vrijheid van te noemen daar is met een versoeke om een halve aam bloem kool, en een o: Caapse rode of witte muscadelle wijn, mitsgad:s wat bonen, erte en zovoorts, maar geen bloem cool te krijgen zijnde dan gemene cool, zo als ik mede van mijn kant niet zal manqueren UE: telkens na hare begeerte wat fraaijs en aangenaams van dese gewesten toe te senden.

Tot mijne uijterste droefheid en ook van mijne kinderen heeft den bestierder van 't geheel al behaagt mijne huisvrouw op den 16: Januarij a pass:o uijt dit dal der tranen in sijne ewig durende vreugde op te halen, wiens behagen niet met droefheid maar met vreugden moeten gematigt worden zo als wij nu doen bij dat verlies volgens onse Christelijke plgt; hiermede afbrekende bevolen UE: in de genadige bewaringe van God almagtig, en blijve naar hertinnerlijke groete zo van mijn als van mijne kinderen.

M'juff:w en seer g'agte vrindinne en ten dienst genegen dienaar en vrind.

Colombo, den 9:ber anno 1729

P:r S: Zijt mijne dienst aangeboden als zijnde schrijver deses en zoon van gem: R:l Coijmans mitsgaders UE: dienstvaardigen dienaar.

Dese brieven ontfangen den 19 Maart 1730

Dese scheepen zijn hier geariveert den 18 op Saterd:

Op dese brief geantw: den 5 9:ber 1731 en gesonden een halve mud witte bone in hande van Jan de heer schipp: comm: het schip [Anna](#). Adrian

Brief 19

orgineel

Cabo de Goede Hoop

Aen M'juff:w Anna Rebecca van Bengale

M'juff:w en seer g'agte vrindinne

Met de behoude aancomst van 't schip [Linschoten](#) alhier is mij door den manhaften schipper Kemp besteld geworden UE: aangename missive van den [.....] dese jaars, benevens de daarbij gehorende een half aam met kool en een mudde boonen, voor de toesending van 't een en ander doen ik en mijn huisvrouw onse hertgrondige dancksegginge bij desen, en zullen het gesondene op UE: gezondheid verconsumeren, voorts was mijn ook seer lief in gem: UE: brief te sien UE: goede gezondheid tot welkers continuatie den almogende God gebeden werd te willen verlenen zijn dierbare zegenen; intusschen bekomt, UE: in handen van den boeckhouder op 't schip [Knapenburg](#) de heer Burghard Brand tot een recompens en onderhoudinge onser vrindschap een packje verzeg:t en gem:t A: R: waarinne te vinden zijn een stuk fijn lijnwaat of guinees en twalf stx: neusdoecken, so als ik bij deser gelegenheid heb kunnen bemagtigen niet twijfelende of gem: packje zal wel besteld worden bij behoud arrive van voorsz: bodem met vrindelijk versoeck gem: kleijnigheden in danck gewone t' accepteren en mijn bequame occagie nu en dan met eenige Caapse verversing, so als UE: meermaals gedaan heeft te gerieven, voor 't verdere weet ik niet wat of aldaar te bekomen is egter stelle in UE: welgevallen so als meede van mijn kant niet zal manqueeeren UE: telkens na haar begeerte wat fraaijs en aangenaams van dese gewesten toe te senden; hier mede afbrekende bevelen UE: in de genadige bewaring van God almagtig en blijve naar hertinnerlijke groete so van mijn als mijn huisvrouw mitsgaders kinderen.

M'juff:w en seer g'agten vrindinne

UE: ten dienst genegen dienaar en vrind!

Colombo, den 15: November a:o 1728

Brief 20

Seer waarde broeder

Seer lieve broeder ik ken dese gelegentheid niet laten paseeren om u myn gesontheit bekend te maaken ende meede om myn susterlijke plicht en ook mede myn genegentheid te toonen om u in u gelukkige verkrijgen van u vrijdom te velisiteeren en u toe te wenschen allerly heemelsche segening die gij naar siel en lichaam van den hemel sou kennen disidreeren ende ook als meede met u voltroken huwelijk God d: hoop ik sal u daar omtrend Syn segen geven en geeve u dat gij langejaaren in voorspoed met malkanderen mogt leven.

Waarde broeder ik hebbe u een versoek dat UE: niet sal bliefe qualijk te nemen namentlyk, dat ik u vrage hoe af gij omtrent Auraara geleeft heb ik sal u de rede seggen Auroora na dat se verstaan heeft dat UE: aan de Caap getrouwt is heeft Jan soo weeten te vleijden tot dat hy na mijn besluit genegentheid voor haar heeft gekregen daarom heeft hij haar gevraagd of se ook ooit met u te doen gehad heeft waar op sij geantwoord heeft van neen datse maar aan u is verlooft geweest en daarom sou Jan u daar van geschreven hebbe sonder myn in t minste daar van te spreken en mijn lieve broer om dat ik sie dat hij met soo handelt daarom neem ik tot u mijn toe vlugt en verzoeke of UE: het mijn rijs blijft op een cattedelietie te schuyven hoe ver dat gij met Auroora al bent geweest op dat ik ook altyd sou kennen aantoonen of se het my rys quam te hiete leege. Broeder lief de vrage is of UE: het goed wel ontfangen had dat ik in handen van Petronella Enias gegeven heb bestaande van blouwe sits, twee voer sits, wat gaare en naalde, voor Diana.

Waarde broeder ik versoeke u nogmaals om wat fyn gaaren soo fijn en so veel als er maar te bekomen is je sal der my seer veel me geriefen.

Waarde broeder na myn nedrige dienst presentatie aan u en ook aan u beminde vrouw en kinderen gepresenteerd te hebben soo blijve ik

U nedrige dienaes en dienst willige suster

de groetenis aan suster Bellet[.....]

Batavia, den 19 Maart a:o 1732

Brief 21

Waarde Rabecka

Wy hebbe tot nog toe geen brief van UE: gekreege, daar UE: met de laaste brief geschreeve heeft, als dat UE: mij thee sou sende, Jan Heere sijn vrouw heeft bij ons geweest, en geseg als dat haar man het kassie met seep aan UE: behandigt heeft, het verwondert ons seer dat wij geen brief van UE: gekreege heeft, wij denke als dat UE: siek of doot moet weesen, omdat wij geen tijdingh van UE: krijgen, hoop als dat geen van byde waar magh sijn, en wense dat God de heer UE: een langdurige gezondheid wil geve wat belangt de onse is God dank nogh redelijk; sal ik blijve

Waarde Rabecka

UE: genegenen nonje

De groetenisse van moeder en broer, die wense UE: gezondheid toe.

Amsterdam, den 16 December 1729

Brief 22

Waarde en seer hooggeagte broeder

Arnoldus Koevoet

Lieve broeder UE: laaste letteren hebbe den 3 Julij jongts leeden wel ontfange dog niet sonder eenige ontsteltenis want het en sou niet sonder reede weesen dat ik altyd quaad op u was, dat UE: sonder eens te vernemen sulke bejegende briefe stuurd want gelyk en ander die Jan nu kortelings gekend had soo sou het niet te verwonderen syn maar gelyk gy niet alleen als een broer maar als een vader soo te segge over hem geweest sijt sulke dingen ten eersten gelooft heb daar ik soo veel van weet als van de uur van myn doot en selve Jan niet maar broer om ons uijt dese troebel te redden soo heb ik een vrindelyk versoek op UE: namelijk of ue blijft soo goed het segge is van myn sou ontfange hebben over te sturen en om de sikuritijd een copij daarvan houwen op dat wij deese brief siende eenigsins soude konnen in formeeren wie daar de oorsaak van was, want myn meer sulke gevallen syn voorgekomen, onderanderen toen Jan van sins was te trouwen met eene Urelia het welke volkomen na mijn sin was want het was een goedaardige vrouw en daar by had sy nog een ygen huijs in een slaaf twe drie en buyten dat nog een soet stuijvertie daar bij was sij ook wel genegen tot Jan want se had Jan al toe gelaate by er te komen om haar te spreken soo quam het geval op een avont dat se in haar huijs sat en daar quam een jongetie aan geloope met een brief in syn hand op mijn naam geschreven en hij gooid de brief in het huijs en liep al syn best weg toe sij toen de breif opende soo was het ook op myn

naam geschreven en daar stond in dat Jan was een dronkert een speelder en al sulke schelwoorden meer en die vrouw dogt dat het waar was en se wou Jan toen niet te spreken staan siet eens wat een quaad aardigheid maar een dag of agt daar naa quam in Jan in stal ook soo een breifje gegooit in daar stond in van de vrouws kante dat sij was een hoer en een beest en meer andere scheldwoorde, maar die Jan gekreege heeft en was op myn naam niet geschreven, en weete tot deeser ure nog niet wie deese quaadaardige baldadigheyd heeft uijtgevoert, maar lieve broer het is mijn seer leed dat UE: soo toornag sijt geweest over dese valsche brief UE: toe gesunde daar ik soo waaragtig als ik leev onschuldig aan ben en Jan van s gelijke want ik ben tot deeser uure nog by hem en wy woonen over malkanders duur by gevolg nog meer occatie om by den anderen te syn, nu lieve broer wy sullen het hier bij laate de wijl gij alsoo wel onschuldig daar in bent als ik of Jan maar broer het is myn evenwel seer liev dat UE: met UE: kinderen nog in goede staat van gesontheit bent den hemel geeft dat het lang mag continuweeren ik ben ook maar reedelyk ik versoek broer nu ook altijd een letterje van te ontfange dog wat duidelijker gelieft te schrijve hier meede besluyte ik deese naar toewenschen van Godes segen adue adeu mijn lieve broer soent UE: lieve kinders duijsentmaal voor myn en voor myn nonje Belletie.

Waarde en seer hooggeagte broer

Arnoldus Koevoet

UE: genegene dienaes

Terwyl myn Jufvrouw de goeheyd gehad heeft om ons te laate leeve soo versoek ik der halven soo het in UE: magt is, om myn doop brief over te stuuere want ik sonder de selve niet kan aangenomen werde stuuert myn met een wat nieskruijt want ik ben seer gequelt met hoofpijn sijt gegroet van al u kennis, en de groetenis aan suster Bella en aan broers nog maals gegroet van myn en Jan tot nader gelegentheid Adue ik geloove dat de doop brief by mijn heer Bek is je kan het rys vernemen

beantw: den 9 Junij j1732

Brief 23

Waarde Rabecka

UE: brief van den 3 April 1731 heb ik wel ontfangen, waar uijt verstaan als dat het met UE: gezondheid nog welvarende is, wil hoope als dat God de heer UE: het nog lange jaaren mag laate geniete, ook heb ik verstaan uijt UE: brief als dat het UE: tot nog toe wel gaat, en dat UE: geen rede en heeft om te klaage, het geen moeder en mij verblijde om te hoore dat het UE: soo wel gaat wense als dat God de Heere UE: vorder wil segene soo aan ziel als aan lichaam, wy en hebbe in vijff jaare, geen brief van broer Jacob verkregen, wij sulle de boecke op het Oost Indiens hujs laate opene, om te sien of hij leeft of doot is, dat is die soon die voor moeder sorgen sou, UE: was verblijdt, dat broer Pieter by neeff Villekens op het cantoor was, al het geen dat hij wint brengt, hy bij sijn hoer, dan dwingt hij my geld af, en ik moet het geve, of hij gaat soo aan dat het schande is om te hoore, hij en sorgt voor geen kleere nog schoene en kouse, dat moet ik hem geve want over drie jaare heeft hij sijne geld van sijn vader al duer gebracht, soo dat ik alleen soo lang voor het huijshouwe heeft moete Sorge, het geen mij hart valt, want ik niet winne en kan; hij en wil niet na de Oost nog na de West Indie toe, want hij wil van syn hoer nie af, al sou hij gaan bedele dat sijt hij, denkt eens wat moeder en ik over brengt, die heeft weer soo siek geweest, dat ik docht dat se sou gesturve hebbe, maar nu is moeder beter hier mede afbrekende en UE: bevolen te hebbe in die bewaringe des alderhoogte, die UE: wil verleene, een laang duerige gezondheid, sal ik blijve.

Waarde Rabecka

UE: van haarte genegene nonje

Amsterdam, den 1 November 1731

Moeder en Juffr Spring doen UE van harte groete en wense UE: een lang durerige gezondheid

PS Ik heb UE: met de Paas scheepe een brief geschreeve, en daar in gesloote ses elle kant, het was onder couvert van juffr Heijns, hoope als dat UE: het sal ontfange hebbe.

Brief 24

Waarde Rabecka

Hebbe UE: brieve van den 25 Januarij 1730 en het packie van Jan de Heere wel ontfange, blijve UE: van harte dankbaar voor die meoije sis, Cornelis en Jan de Heere die segge als dat UE: soo goed doende bent maar UE: most de moeder van haar wat stuere, die is bedroeft van dat UE: haar vergeet, Cornelis die is getrouwt aan een naaster, sij segge als dat UE: so dik en vet bent, dat wij UE: niet kenne en sou moeder is soo doot mager geworde, het is niet van vruegde, maar van droefheijt, sij word swak en oud ik heb UE: een brief geschreeve, en daar in gesloote ses elle kant tot een mus voor UE: gelieft dat in dank aan te nemen al is het

wat gering, de brief is in de doos van juffr Heijns, hoope als dat UE: in gezondheid muegt ontfange, wat belangt de onse is God dank nu weer redelijk maar moeder is siekelijk en swak, hier mede beslujtende, en UE: bevoole te hebben in de bewaringe des alderhoogste, die UE: wil verlene een langdurige gezondheid sal ik blijve

Waarde Rabecka

UE: genegenen nonje

De groetenisse van moeder en broer aan UE: ik hoor dat Fontijn die hier getrouw, en nogh van sijn vrouw is nu met dese scheepe na Oost Indie gaat.

Amsterdam, den 6 Meij 1731

Brief 25

Cabo de Goede Hoop

Aan mons:r Arnoldus Koevoet

Waarde en genegenen broeder

Mijn laaste UEd:s toegesonden, is geweest, in de mand Januarij, j:t gepasseerde, zoo dat ik mij alles verbinde in 't selve, want noch indien staad bevinden, hoope dat UEd:s alle mede noch in 't selve mogen zijn, gelijk UEd:s Caabse mijn terhand, gekomen is meldende;

Verder soo versoecke UEd:e om voor mijn rekening toe te senden, rooije en witte, Constanse weijn, als ook andere soorte van rooije, en witte, weijnen zoo veel als UEd:s mijn kan toe zenden, en s' jaarlijx 3 a 4 vatjes soute, en suere kool; belangens de penningen, sulle UEd:e in contanten, ofte waare, toe senden, naar UEd:e welgevallen.

In verwagting deser; afbrekende en verbleijven naar gewoone groete en nedrige dienst aanbiedinge, as ook UEd:s alle inde bescherminge Godes bevoolen te hebben, en verbleijven.

Waarde en g'extimeerde broeder en suster

UEd:s d:w: dienaer en broeder

Batavia, den 22 Maart 1732

Brief 26

Mijn geagte broer, Arnoldes Coevoed

Dit brief is 't alleen om UE: mijn gehate broer te doen verwittegen als dat UE: een brief uijt van den onder surisijn meester C: Jacob Waagenaer moet ondfaangen met een caanaster gemert A: C: dese man is beschyen op 't schiep [Westerbeeck](#) van weegen mij gezondheid Joefoe sijn gedank nog in een reedelijk gezondheid ben ik verhoop van UE: 't selven te mooge sijn waar 't anders dat sal mij van herten leed sijn om te mooge hooren ik versocken UE: mijn geagte broer of UE: door broer Andries dese brief te doen bestellen ten eerste UE: sal de groetenis hebben van maager David wij sijn al daagen met maakaer maar Piet en Barnardies is dood hij is verdrongen met een sneese praiw op Jawa UE: sal meede de groetenis hebben van Fredrick de knecht van mijn heer Swellingreuer en van Lakoster hij is mee na Jawa daar is 500 maannen gekoommandeert an Jawa de groetens van Vusser en versijnen UE: gewese hoofmeester Fredriks

Na Bangala huer sijn so wel en kindt doet UE: mede de groetenies ik afbrekende en bevelen UE: in de handen des Alder hoogsten sijt gegroet van mijn en van maai en van al ons huijsgesinnen.

Caabo de Goede Hoop

den 30 Octob: 1728

Mari send Deijana dat paar oor rongen wederom dat is geen dragt hier op Batavia.

Brief 27

Seer goede vriendien Anna Rabeckka van Bangalen Gaalen Ik laat UE: weeten als dat ik en mijn vrou en dogter nog in een goije gesonthijt ben en ik verhoop het selfde van UL: ook te hooren waar het anders het soude mijn seer leet sijn om te hooren en verders soo verhoop ik als dat gij de koek ontvangen sal hebben die ik met de loos dreght gestuert en ik verhoop als dat gij hem gesonthijt magh verconse miender en ten aenderen als gij mijn gelieft te schrijven soo schrijft mijn wat dat gij gelieft te hebben ik sal het uw stueren en gaa woenen op de Agterburghwal alder naast het Ou Man Huijspoort en vorsders soo laat ik UL: weet en als dat mijn broers vrou den jonge dogter heeft en nog gesont bennen en hur meede breek ik af en wens UL: beedenkelijke seege van den heer en ik verblijven UE: vriende

S: P: Vorders weest gegroet van Joefvrou Muijs

En schrijft mijn tog een hoe dat mijn vrouijs broer het al stelt die uw de koek ter hant gestelt heb

Brief 28

Waarde en seer gextimeerde broer Arnoldus Coefoet

Ik kaan niet naalaaten om volgens verpligtelijk UE wederom met een geringe lettertie te belingen en UE:indagtig te maaken als dat ik UE: toegesonden misiev wel ontfangen hebbe en UE: gezondheid heb verstaan daar wij wel seer verblyd weesen om de gezondheid van mijn benevens UE: lieste mijn susie Aurora van Batavia en haar moeder en haar vader en veder vrienden al waar ik de groette God niet genoeg kan voor dancken dat hij ons in soo een goede gezondheid gehouwen heeft en tijffel daar maar nut aan of gij sield nog in ons gedagten ik zijd daar wel in beetie over bekommer over mij susie Arora van Batavia wan tde heele Batavia is daar vol van dat gij hier sal kom men waar ik gaan of staan daar sijn vraagers die daar na vraagen om dat zij lijd nu schierig sijn UE: bekende en ook onbekende mijn heer Eleijas en zijn frouw in mij heer Toerand en meer aander bekende en ombekende doet tog in best om hier te kommen

Want ik hoor daar maar weijten van van de moeder en van de vader en haar suster en haar broer ik ben quade vriende met haar swaagers en susters om dat zij meer aan mij aan geleegen laaten als aan haar luijde om dat ik haar meer beleeftheijd en respet betoonde als zij luij daarom heeft zij ook meer beleeftheijd voor mijn als voor haar lieden want zij is met geen goidt te betalen op zijn maaijs wort gesijdt maas Pieraa Boelie Koebaiijar Haatie Boedue Maana Koe Tairie ik ben daar seer overblijd dat ik nog so een heeft uw een vreemdt laand om nog des aagter middag een uijt vligte neeme en zij heeft een groot respet voor mijn over ik wel hopen dat het so altijd mog dure met ons en ik voor haar ook met velrespekt ik bidde u edat gij dog UE: best wil doen daar onttrindt want ik kaan dat niet altijd an hooren. Ik maag nergens koomen of zij lij vraag al daar na waant daar is een juff:r of twee du haar de brijloef toe geseijdt heeft als zaake is dat zij huer op Batavia trouwde en broer lief schrijft tog met den eersten of UE: op Batavia komt want haar moeder en haar fader die wil niet dat zij aan de Caab koomt zij seggen dat so lang als God de Heer haar liede de ooge ope laat sal zij niet van Batavia gaan, daarom schrijft met den eersten hoe of UE: voorneemen is als zij niet aan de Caap kaan kommen of zij hier mogt trouwe met een aan der wandt ik kaan de schemppe niet altijd aan hooren die haar ouwers aan mijn doet daar moet ik al voor leijde broer lief gelieft dog met de eerste antwoord te sende doet dog UE: uijterst best om op Batavia t' koomen ik af breeken hier van hier is

Nog so veel aan te schijve Nie eerst dat om antwoord daar van te hebbe broer gelieft de moeijte te doen om onse koitie hier te sture bij mijn want de jonge die kaan daar bij de boere geen goed leerin ik af breeken bevelen UE: on den in de genaaden bevolen zij hondert diijsend maal gegroet van mij en van mij liefst siester Arora van Batavia syt gegroet van Maaria Langen Bergh van de Caap zijt nog eens gegroed van ons alle verblijven UE: onderdaanig en willig dienst waardigge broer

Ik sckrijf wat nievens dat op Batavia is zijn edel heer direkteer is overleeden den eersten Junn: 1729 en ter aarde gesteld den 4 Junn: 1729 en de edel heer Durven is geeneraal voor De Haan en de edeleheer Hasselaar is dirckteer voor Huijsmaan sijn plaas ik heb ook veel aan de edele heer direktee verlooren waand ik heb een paar peerde onderhande van zijn in ties mijn geseijdt bij al dier dat de perde een in staat is sou ik sijn koesier weese maar nie is gedaan ik heeft de parde nog onder hande ik t was van voorneemen geweest om de heer dictkteer aan te spreken dat de parde goed zijn die selve dag is hij overleede een groot verlies voor mijn Pasiensie is goedt krijdt ik heb al dat gesonde goedere ontfange voor welke genegen tijd ik UE: nog maals voor danken ijt hande van Caapietijn Commers een brief met een halfaam met gedroogte vrigte en ijt hande van flessen een maandt met saaf bestaan in 39 saekies en ijt hande van Toelije een faatie met appeolen en peere een sakkie met raasijn voor suster Arora en nog een saekie met een brief van meester Jan die heb ik nog by mij ik kan de snees niet finde ik heb overal na gefraag zijt gegroet

UE: bekoomen uijt hande van de opperstier man Jan Kraannenborg een packie met lijnnewaaten 3 stuckie linne een stickt gestreekt en 2 keeperrocke en een packie van sies Arore dat in de mijne is ingegepac

Brief 29

Amsterdam, den 28 October 1731

Zeer waerde vriendien Anna Reebeca van Bengalen ik laet u liede weeten als ik en mijn bemiende vrouw in een reedelycke gesontheit sijn en mijn broer en moeder ock en hij laet u weeten als dat hij getrouwt is den 28 Ijannuwarij 1731 en daer sal ock een kleijntije met den eerste voor den dagh komen ik Ijan Teijeriks of de heere benefens sijn bemiend huijs vrouw en ijuffrouw Moeijs die u de belijdenis geleert heb en bij den preedickant deutrijn die nu heeft aengenomen ik en ijuffrouw Muijs sende u een koek in het blicck beslagen en is wens dat gijse met gesont hijt mag konsemere en ik laet uliede weeten als dat u ijffrouw Muijs en het quam eens op een avont te pas dat ik van ijuffrouw Van Tiel sal te praten doesij ijuffrouw Muijs kan gij die ock die haer mijt heb ik

haer belijdenis geleert doe kreeg ijuffrouw Muijs so eengenegenhijt voor u over daet sij sijd kom late wij haer een koek met ons bijde sende hier meed sal ik sluijte en beveel u inde hant des alderhogste die koek een ik u met mijn vrouwe broer en doet hem gelijk gij weet wel hoe het met de ijonge Luijs is sij moet en alles hebben in haer huijsraet maer so Godt mijnde seeg en belieft te geeven so sal ik u nog wel eens wat stuerren en de groetnis van alle goede bekend en doet de groetenis aen alle goede bekend van ons.

Ende groetenis van mijn dochter sij wort al groet en sturt met den eerst aent woort daer op en sent de brieffe maer aen ijuffrouw Van Tiel die sal se wel handigen

Brief 30

Ik sou 't vergeeten hebbe te schrijve de prijs van dat overgesonde goederen de areek de 100 2 dubb: de sier iboa 6 dubb: de 100 de gategamber 10 dubb: de 100 de catjoe de pont 9 sch: de gerepareerde catjoe voor de 22 twee dubb: de canaster 1 dubb: dat kljne natje 2 dubb: dat is maar om te porberen dat is soo veel als in mij vermoogen was met een de groetenis aan paaij Claas sijnvrou en sijn dogter

Brief 31

Waarde Rabecka

UE: brief van den 30 Januarius 1732 heb ik wel ontfange en daar in gesien met groote verwondering, als dat UE: getrouwt bent, ik wens UE: veel heijt en seegen in den huwelijke staat en dat UE: in rust en vrede UE: dagen muegt eyndegien met malkanderen UE: schrijft als dat gij het om verscheijen rede gedaan heb ik kan wel denke om wat rede het is, om dat UE: een eefgenaam sou hebben, wy syn uijt de Kerkstraat verhuisen en woone by mense in huijs op een kaamer denkt eens wat ons al overkomt ik moet UE: bekent maake als dat broer Jacob al twee jaare doot is geweest en hij laat 18 guldens naa maar wij en sule het niet ontfange omdat het schande is daar hij twintig jaare in Oost Indie is geweest en aan moeder heeft hij nooit gestuert, en mijn stiefvader Govert is van de winter gestorve was hij over acht en twintigh jaare doot geweest dan sou wij soo niet gesukelt hebbe als wij nou doen moeder en ik die worde maager van droefheijt UE: kan wel denke om wat rede het is hier mede sal ik blijve en UE: en UE: bevolen te hebbe in de bewaringe des alderhoogste die UE: bij de wil verlene een langdurige gesondheijt sal ik blijve genege waarde Rebecka UE:

Moeder die wenst UE: veel geluck in den huwelijke staat en dat het UE: beter mag gaan als het haar gegaan heeft.

Als UE: schrijft aan ons het adres is mijn heer Fransois van Naame woont in het West Indie Huijs op de Singel om te behandige aan juff:r Van Thiel dan sal het veel wel bestelt worde.

Amsterdam, den 4 Juni 1732

Brief 32

Amsterdam, den 28 October 1731

Zeerwaerde vriendien Anna Reebeca van Bengalen ik laet u liede weeten als dat ik en mijn bemiende huijs vrouw in een reedelijke gesontheit sijn en mijn broer en moeder ock en hij laet u weeten als dat hij getrouwt is den 28 Ijannuarij 1731 en daer sal ock een kleijntije metden eerste voor den dag komen ik Ijan Teijerks of de heere benefens mijn bemiende huijsvrouw en ijuffrouw Mouijs diende belijdenis geleert heeft en bij den pcedicant Dutruyn heeft laaten aen neemen ik en ijuffrouw Mouijs sende u een koek in het blicck beslaagen en wij wense dat gij se met gesontheit mag konssemeere en ik laet u liede weeten als dat u ijuffrouw en haer soon en dochter alle in een goeije gesont heijt sijn en ik en mijn vrouw leere haer belijdenis ock bij ijuffrouw Mouijs en het quam eens op een avont te pas dat ik van ijuffrouw Mouijs kan gij die ock die haer mijt heb ik haer beleijdenis geleert doe kreeg ijuffrouw Mouijs soon genegent hijt voor u over dat sij sijde kom late wij haer een koek met ons beijde sende hier meede sal ik sluijten en beveel u in de hant des Aldehogste de koek sende ik u met mijn vrouwsbroer is als adel borst op het schiep [Loserecht](#) Hendrik van Mourick: mijn broer sou u ock wel wat sende maer gij weet wel hoe het met de ijonge luij is sij moete alles in het huijs houde hebbe so Godt mijn de seegen belieft te geeven so sal ik nog wel wat sende en de groetenis van alle goede vriende en doet de groetenis aen alle goede bekende van ons en de groetenis van mijn dochter sij wort al groot en sent ons met den eers daer antwoord op of gij het gekreegen heb of niet en de koek is gemerkckt A: B: en sent de briefve maer aen ijuffrouw Van Tiel dan salle wij se wel krijgen.